

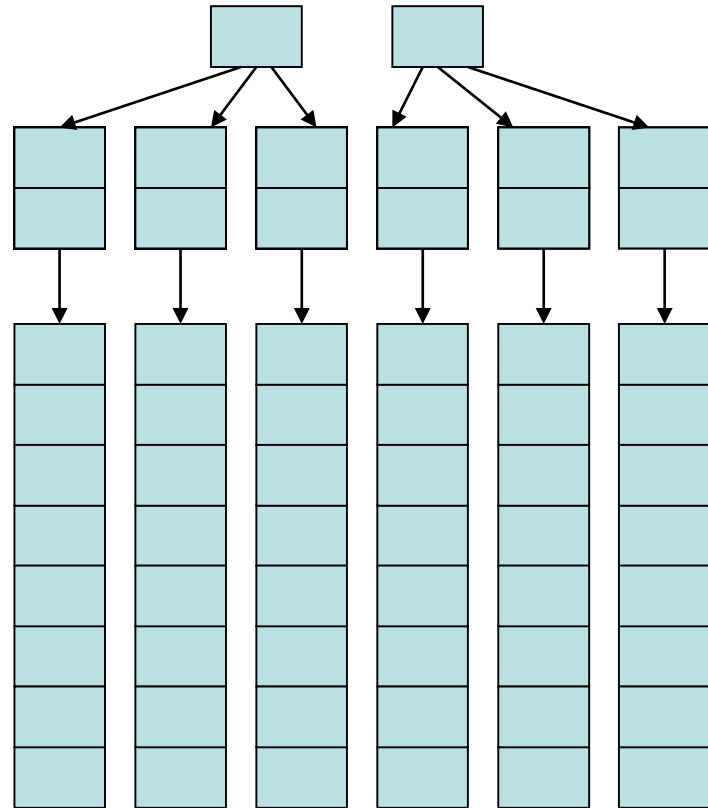
Fundacja Inkubator Innowacji

Bankowość internetowa dla seniorów

Grupa zaawansowana

Filozofia projektu

- Zasada *train the trainer* – czyli przeszkól przyszłego trenera
- 12 trenerów – seniorów
- 200 kursantów

Program szkolenia

1. Zakupy w internecie
2. Komunikatory
3. Gry i zabawy
4. Zdjęcia i filmy
5. Telewizja w Internecie
6. Bezpieczeństwo w Internecie
7. Bankowość elektroniczna

Zakupy w internecie

- Porównywarki cen (np. Skapiec.pl, ceneo.pl)
- Aukcje internetowe (np. allegro.pl)
- Ogłoszenia (gratka.pl, gumtree.pl, olx.pl)
- Sklepy internetowe

Jak znaleźć produkt - porównywarki

- Jak znaleźć interesujący nas produkt w dobrej cenie
- Pomocne są tu tzw. porównywarki internetowe.
- Są to serwisy oferujące błyskawiczne porównywanie cen danego produktu w setkach sieciowych marketów, a często także opinie o samych produktach i sklepach.
- Dodatkową zaletą jest fakt, że pod uwagę brane są tylko sklepy, z którymi serwisy porównujące ceny mają podpisane stosowne umowy.
- Ryzyko natrafienia na nieuczciwą firmę - "krzak" jest znacznie mniejsze.

Jak wybrać sklep on-line

- Większość kupujących przy wyborze sklepu kieruje się:
 - ceną;
 - internetowymi rankingami sklepów;
 - opiniami znalezionymi na forach internetowych i w porównywarkach cen;
 - opiniami znajomych.

Wybór sklepu internetowego

Na co należy zwrócić uwagę przy wyborze sklepu:

- warunki realizacji transakcji (informacje o produkcie, sposób płatności, koszty dodatkowe, sposób odbioru towaru);
- warunki reklamacji towaru (warto zapoznać się z regulaminem);
- czy strona internetowa zawiera istotne informacje jak:
 - nazwa firmy (ew. imię i nazwisko właściciela);
 - adres stacjonarny firmy;
 - informacja o prawie do odstąpienia od umowy w ciągu 10 dni.

Płatności

- Za pobraniem
- Przelewem
- Przelewem elektronicznym
- Kartą
- PayPal
- Przelewy24
- Dotpay
- PayU

Aukcje internetowe

- Wadą porównywarek jest ignorowanie przez nie aukcji internetowych.
- Tymczasem to właśnie na nich nowe, posiadające gwarancję przedmioty często osiągają najniższe na rynku ceny.

Cechy aukcji internetowej

Charakterystyczne cechy serwisu aukcyjnego jest:

- wystawianie na licytację przedmiotów posiadanych przez użytkowników serwisu;
- popularny wśród kolekcjonerów oraz zawodowych handlarzy
- oprócz aukcji możliwe jest też wystawienie na sprzedaż za ustaloną z góry cenę;
- system komentarzy umożliwiających zweryfikowanie potencjalnego partnera przed przystąpieniem do zakupu;
- za wystawienie przedmiotów na sprzedaż lub dokonanie sprzedaży za pośrednictwem serwisu pobierana jest prowizja;
- użytkownicy mogą zakładać sklepy np.. w ramach serwisu Allegro;

Fora dyskusyjne

- Są formą dyskusji przeniesioną do internetu. Każdy z uczestników może rozpocząć nowy wątek (temat) dyskusji, jak i przekazać swoją opinię (post) w wątku już istniejącym lub skomentować opinie wyrażone wcześniej przez innego użytkownika (rozmówcę).
- Od strony technicznej fora zarządzane są przez administratorów i moderatorów, którzy czuwają m.in. nad przestrzeganiem określonych w regulaminie zasad.

Bezpieczeństwo w Internecie

- Zagrożenia z Internetu
- Rodzaje i typy zagrożeń
- Wirusy
- Konie trojańskie
- Śledzenie
- Zabezpieczenia
- Antywirus
- Firewall
- Ochrona danych osobowych

Zagrożenia

Co Ci grozi z Internetu?

- Kradzież danych z komputera;
- Uszkodzenie oprogramowania komputera;
- Wykasowanie danych;
- Błędy w systemie –wyłączenie usług;
- Kradzież kodów;
- Programy monitorujące;
- SPAM;
- Inne...

Rodzaje i typy zagrożeń

- Hakerzy;
- Wirusy;
- Robaki internetowe;
- Konie trojańskie –trojany;
- Programy szpiegujące;
- Inne...

Wirusy

Wirus komputerowy -najczęściej prosty program komputerowy, który w sposób celowy powiela się bez zgody użytkownika. Wirus komputerowy do swojej działalności wymaga *nosiciela* w postaci programu komputerowego, poczty elektronicznej itp. Wirusy wykorzystują słabość zabezpieczeń systemów komputerowych lub właściwości systemów oraz niedoświadczenie i beztroskę użytkowników.

Jak szkodzą:

- kasowanie i niszczenie danych
- rozsyłanie spamu
- dokonywanie ataków na serwery internetowe
- kradzież danych (hasła, numery kart płatniczych, dane osobowe)
- wyświetlanie grafiki lub odgrywanie dźwięków
- uniemożliwienie pracy na komputerze
- umożliwienie przejęcia

Konie trojańskie –trojany

- Koń trojański, trojan to określenie oprogramowania, które podszywając się pod przydatne lub ciekawe dla użytkownika aplikacje dodatkowo implementują niepożądaną, ukrytą przed użytkownikiem funkcjonalność (*spyware*, bomby logiczne).

Jak szkodzą:

- Instalowanie w systemie tzw. tylnego wejścia i udostępnianie kontroli nad systemem osobom trzecim w celu rozsyłania spamu, dokonywania ataków DDoS, itp,
- Szpiegowanie i wykradanie poufnych danych użytkownika (*spyware*),
- Utrudnianie pracy programom antywirusowym,
- Zmienianie strony startowej przeglądarki WWW i prezentowanie reklam,
- Działania destruktywne (kasowanie plików, uniemożliwianie korzystania z komputera, Niektóre *trojan* mają kilka dodatkowych funkcji takich jak wyłączenie monitora, wysunięcie klapki nagrywarki cd/dvd, otworzenie strony internetowej.

Spyware - śledzenie

Spyware to programy komputerowe, których celem jest szpiegowanie działań użytkownika. Programy te gromadzą informacje o użytkowniku i wysyłają je często bez jego wiedzy i zgody autorowi programu.

Do takich informacji należeć mogą:

- adresy www stron internetowych odwiedzanych przez użytkownika;
- dane osobowe;
- numery kart płatniczych;
- hasła;
- zainteresowania użytkownika (np. na podstawie wpisywanych słów w oknie wyszukiwarki);
- adresy email;
- archiwum;

Programy te czasami mogą wyświetlać reklamy lub rozsyłać spam

Zabezpieczenia

Jak się bronić przed niepowołanymi atakami?

1. Mocne hasło
2. Antywirus
3. Firewall

Mocne hasło

- Ma co najmniej 8 znaków, idealna długość to 14
- Wykorzystuje małe i duże litery
- Wykorzystuje cyfry
- Wykorzystuje symbole
- Wykorzystuje znaki UNICODE

Antywirus

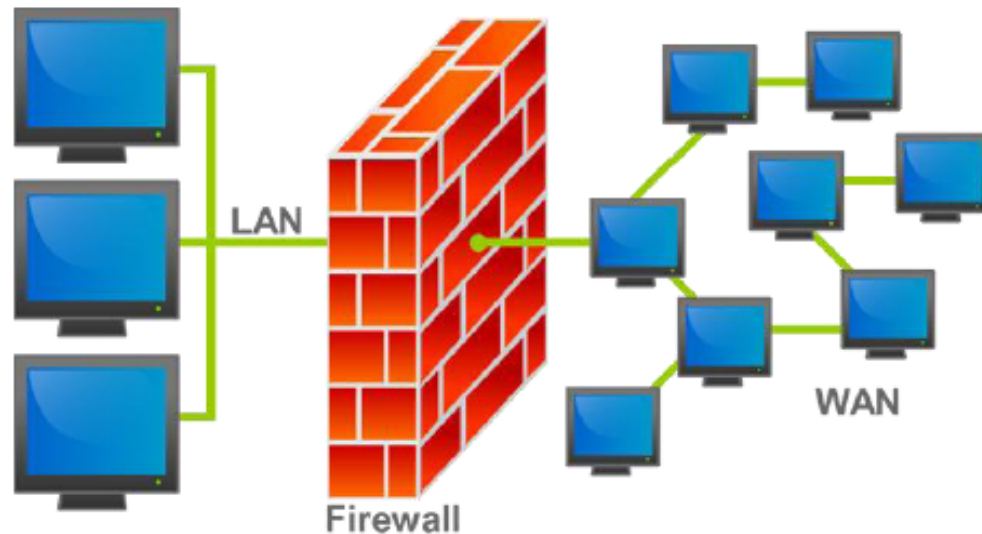
- Program komputerowy, którego celem jest wykrywanie, zwalczanie, usuwanie i zabezpieczanie systemu przed wirusami komputerowymi, a często także naprawianie w miarę możliwości uszkodzeń wywołanych infekcją wirusową.
- Współcześnie najczęściej jest to pakiet programów chroniących komputer przed różnego typu zagrożeniami.

Zapora sieciowa

Firewall

Zapora sieciowa (ang. **firewall** – "ściana ogniowa")

Pełni rolę połączenia ochrony sprzętowej i programowej sieci wewnętrznej LAN przed dostępem z zewnątrz tzn. sieci publicznych, Internetu, chroni też przez nieuprawnionym wpływem danych z sieci lokalnej na zewnątrz.

Ochrona danych osobowych

***W Internecie nikt
nie wie że jesteś
psem ☺***

83dot. Walnego Zgromadzenia
Członków 11.05.2006

Bankowość elektroniczna

Bankowość elektroniczna

- **Bankowość elektroniczna** (e-banking) - forma usług oferowanych przez banki, polegająca na umożliwieniu dostępu do rachunku za pomocą urządzenia elektronicznego: komputera, bankomatu, telefonu (zwłaszcza telefonu komórkowego) i linii telekomunikacyjnych.
- Zależnie od wykorzystanych rozwiązań umożliwia wykonywanie operacji pasywnych (np. sprawdzanie salda i historii rachunku) oraz aktywnych (np. dokonanie polecenia przelewu, założenie lokaty terminowej).

Bankowość internetowa

- Komunikacja z bankiem za pośrednictwem Internetu.
- Witryna internetowa banku umożliwia klientom dokonywanie on-line różnorodnych operacji na ich rachunkach.
- Klient banku internetowego powinien mieć dostęp do komputera z zainstalowaną przeglądarką stron www podłączonego do sieci Internet.

Bankowość telefoniczna

bankowość telefoniczna - nazywana także *phone banking*. Operacje wykonywane za pośrednictwem telefonu komórkowego bądź stacjonarnego, posiadającego wybieranie tonowe. Klient łączy się bezpośrednio z konsultantem bądź też z automatycznym serwisem IVR. Czynności wykonywane poprzez bankowość telefoniczną można podzielić na pasywne i aktywne. Pasywne mają charakter informacyjny, czyli np. sprawdzenie salda rachunku czy też kilku ostatnich operacji. Natomiast operacje aktywne to takie w których następuje zmiana salda i historii rachunku, czyli np. dyspozycje przelewu.

Popularne banki w Internecie

- PKO BP
- Bank pocztowy
- BZ WBK
- mBank
- Alior Bank
- Pekao S.A.
- Millennium
- ING Bank Śląski
- Credit Agricole
- Bank BPH
- Eurobank
- Citibank
- BGŻ BNP Paribas
- BOŚ Bank
- Getin Bank
- Idea Bank
- Deutsche Bank

Dlaczego warto?

- brak zbędnych kosztów,
- oszczędność czasu i elastyczność,
- brak fizycznych ograniczeń, można zarządzać finansami z każdego miejsca i o każdej porze.

Należy jednak pamiętać o bezpiecznym korzystaniu z usług bankowości internetowej.

Ćwiczenia

Z wykorzystaniem dostępnych kont demonstracyjnych:

- Logowanie i wylogowywanie
- Subkonta
- Płatności (przelewy własne, krajowe i zagraniczne, polecenie zapłaty, potwierdzenie zapłaty, płatności kartą debetową)
- Sprawdzanie salda i historii rachunku, wyszukiwanie przelewów
- Lokaty i inwestycje
- Zabezpieczenia

Subkonta

The screenshot shows the mBank website interface for user Anna Nowak. The page is titled "Twoje Rachunki" (Your Accounts) and displays a summary of available funds and a detailed list of sub-accounts.

Podsumowanie rachunków

Dostępne środki	13 066,90 PLN
Saldo	13 066,90 PLN

Rachunki osobiste

	Saldo	Dostępne środki
eKonto 49 1140 204 0000 3802 0105 2638	4 153,65 PLN	4 153,65 PLN
mKonto Aquarius 03 1140 2004 0000 3002 0160 9765	6 976,58 PLN	6 976,58 PLN
Razem	11 130,23 PLN	11 130,23 PLN

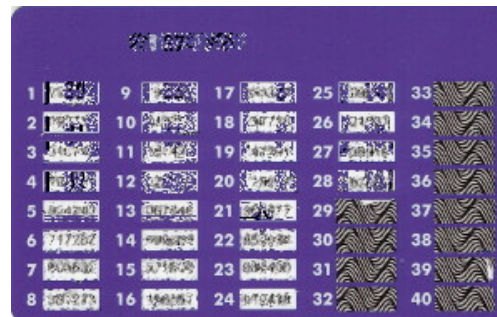
Rachunki oszczędnościowe

	Saldo	Dostępne środki
eMax 62 1140 2004 0000 3402 0160 9768	1 936,67 PLN	1 936,67 PLN
Razem	1 936,67 PLN	1 936,67 PLN

Dane na potrzeby wersji demonstracyjnej. Informacja ważna na dzień 04.04.2014 r.

Potwierdzenia operacji

- Karta z kodami

- SMS

- teleserwis

Płatności

The screenshot displays the mBank online banking interface for performing a single transfer. The browser tabs include 'Odebrane (95) - kamila.kas...', 'mBank - Demo serwisu transak...', 'mBank - serwis transakcyjny', and 'Nowa karta'. The address bar shows 'www.nowedemo.mbank.pl/#/payments/transfers/specific/single-transfer/domestic'. The page title is 'Wykonaj przelew jednorazowy' (Perform a single transfer), with other options for 'Wykonaj przelew cykliczny' and 'Lista przelewów cyklicznych'.

The main form is titled 'Wykonaj przelew jednorazowy' and is for a recipient named 'GAZ'. On the left, there are four quick transfer options: 'Na rachunek krajowy' (domestic account), 'Nowy rachunek odbiorcy' (new recipient account), 'Na profil facebookowy max 200 PLN' (Facebook profile), and 'Na numer telefonu max 200 PLN' (phone number). Below these are 'Za granicę lub walutowy' (international/currency) and 'Za granicę lub walutowy' (international/currency).

The transfer details are as follows:

- Z rachunku:** eKonto - 49 1140 ... 2638 (4 153,65 PLN)
- Na rachunek:** 01 1140 2004 0000 3000 3171 1222
- Kwota:** 120,00 PLN
- Tytuł przelewu:** Opłata za gaz
- Czas dostarczenia:** 26.06.2014
- Opcje dodatkowe:** Wyślij e-mail z potwierdzeniem wysłania przelewu, Dodaj do książki odbiorców

Transfer options are shown in three boxes:

- Standardowy przelew ELIXIR:** W najbliższym dniu roboczym (Selected)
- Ekspresowy do 5000,00 PLN:** Za 15 minut
- Ekspresowy bez limitu SORBNET:** Za 15 minut

Buttons at the bottom include 'Wyślij przelew' (Send transfer), 'Dodaj do koszyka' (Add to cart), and 'Anuluj' (Cancel).

At the bottom of the page, it states: 'Dane na potrzeby wersji demonstracyjnej. Informacja ważna na dzień 04.04.2014 r.'

Dodawanie odbiorców

The screenshot shows a web browser window with the following elements:

- Browser Tabs:** Odebrane (94) - kamila.kas..., mBank – Demo serwisu transak..., mBank - serwis transakcyjny, Nowa karta
- Address Bar:** www.nowedemo.mbank.pl/#/payments/AddressBook
- Header:** mBank logo, user name Anna Nowak, profile picture, 'Produkty własne' dropdown, and 'Wyloguj' button.
- Navigation:** Buttons for 'Płatności', 'Moje Finanse', 'Pasaż', and 'Ekspert online'. A menu bar includes 'Pulpit', 'Przelewy', 'Historia', 'Książka Odbiorców' (highlighted), 'Budżety', 'Operacje Zaplanowane', 'Do Potwierdzenia', and 'Koszyk Płatności'.
- Left Panel (Moja książka):** Search bar 'Nazwa kontaktu lub szablonu'. List of contacts: Anna Nowak, GAZ, Prąd zakład energetyczny, Przedszkole miejskie nr 51, SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA PROMYK.
- Main Content (Szczegóły odbiorcy):** Profile for Anna Nowak with 'Wykonaj przelew' and 'Edytuj kontakt' buttons. Contact details: Telefon prywatny 608 307 000, Facebook profile, Email prywatny anna.nowak@gmail.com, Adres inny ul. Piotrkowska 99 m.5 90-368 Łódź.
- Footer:** 'Rachunki odbiorcy' section with a '+ Nowy rachunek tego odbiorcy' button. A note at the bottom states: 'Dane na potrzeby wersji demonstracyjnej. Informacja ważna na dzień 04.04.2014 r.'

Historia transakcji

Odebrane (94) - kamila.kas... x mBank – Demo serwisu transak... x mBank - serwis transakcyjny x Nowa karta x +

www.nowedemo.mbank.pl/#/payments/history mbank konto

Szukaj w historii:

Zaznacz wiele

Typ	Data	Opis	Kategoria	Kwota
☒	31.03.2014	ZAKUP PRZY UŻYCIU KARTY ID ...	Regularne oszczędzanie	- 3,79 PLN
☒	31.03.2014	EMPIK /Lodz DATA TRANSAKCI:...	Multimedia, książka, prasa	- 75,99 PLN
☒	30.03.2014	PAYU W ALLEGRO XX41056779...	Regularne oszczędzanie	- 3,85 PLN
☒	30.03.2014	PAYU W ALLEGRO XX41056779...	Odzież i obuwie	- 76,90 PLN
☒	28.03.2014	ZAKUP PRZY UŻYCIU KARTY ID ...	Regularne oszczędzanie	- 7,59 PLN
☒	28.03.2014	Apteka NATURA /Lodz DATA TR...	Apteka	- 151,84 PLN
☒	26.03.2014	MEDIA MARKT LODZ	Akcesoria i wyposażenie	- 4 500,00 PLN
☒	26.03.2014	PRZELEW Z RACHUNKU ID PRO...	Regularne oszczędzanie	- 22,45 PLN
☒	26.03.2014	SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA...	Czynsz i wynajem	- 450,00 PLN
☒	19.03.2014	WYPŁATA GOTÓWKI W BANKO...	Regularne oszczędzanie	- 5,00 PLN
☒	19.03.2014	PLNQ0047 /LODZ DATA TRANS...	Wypłata gotówki	- 150,00 PLN
☒	18.03.2014	PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 51	Przedszkole i opiekunka	- 800,00 PLN

Pozostałe filtry

Zobacz **46** operacji bez kategorii

Dane na potrzeby wersji demonstracyjnej. Informacja ważna na dzień 04.04.2014 r.

Lokaty i inwestycje

Inwestycje 9 636,73 PLN

Fundusze inwestycyjne 9 636,73 PLN

Liczba produktów: 5

Nazwa	Typ funduszu	Liczba jednostek	Wartość
PZU Energia Medycyna	fundusze akcji	32.5298	3 023,00 PLN
Ekologia			
PKO Akcji	fundusze akcji	6.0346	2 000,00 PLN
Noble Fund Mieszany	fundusze hybrydowe	15.5564	2 318,22 PLN
Allianz Obligacji Plus	fundusze obligacji	11.5068	1 774,47 PLN
Allianz Akcji	fundusze pieniężne	3.0536	521,04 PLN

Więcej szczegółów

Inny majątek 0,00 PLN

Dane na potrzeby wersji demonstracyjnej. Informacja ważna na dzień 04.04.2014 r.

12:30
2015-03-02

Zagrożenia w bankowości elektronicznej i jak się bronić?

1. Wyłudzenia danych pozwalających na przeprowadzenie transakcji.
2. Kradzieże z wykorzystaniem złośliwego oprogramowania.
3. Kopiowanie kart płatniczych.
4. Kradzieże związane z kartami zbliżeniowymi.
5. Kradzieże przy użyciu danych karty płatniczej.
6. Zagrożenia dotyczące płatności mobilnych.
7. Kradzieże tożsamości.
8. „Oszustwa nigeryjskie”.
9. Kradzieże w sklepach internetowych.
10. Co zrobić, gdy pieniądze znikną z rachunku bankowego w wyniku przestępstwa?

Omówienie na przykładach na podstawie publikacji Komisji Nadzoru Finansowego „Poradnik klienta usług finansowych. BEZPIECZEŃSTWO FINANSOWE W BANKOWOŚCI ELEKTRONICZNEJ – PRZESTĘPSTWA FINANSOWE ZWIĄZANE Z BANKOWOŚCIĄ ELEKTRONICZNĄ” | Bezpieczeństwo finansowe w bankowości elektronicznej”. Warszawa 2014r., Wydanie I. M. Górniewicz, R. Obczyński, M. Pstruś.

Zabezpieczenia # 1

1. Logując się na stronę banku, używaj tylko znanych, bezpiecznych komputerów. Nigdy nie korzystaj w tym celu z ogólnodostępnych komputerów w miejscach publicznych, np. w bibliotece czy na uczelni.

Zabezpieczenia # 2

2. Wchodząc na stronę banku, upewnij się, czy nie zostałeś przekierowany na inną, uderzająco do niej podobną stronę. W tym celu zwróć uwagę, czy transmitowane dane są szyfrowane, tzn. czy adres witryny, widoczny w górnej części przeglądarki, rozpoczyna się od „https: //” i czy w prawej dolnej części ekranu wyświetla się symbol zamkniętej kłódki.

Zabezpieczenia # 3

3. Pamiętaj, że żaden bank nigdy nie kieruje do swoich klientów pytań dotyczących haseł lub innych poufnych danych ani próśb o ich aktualizację drogą mailową czy telefoniczną.

Zabezpieczenia # 4

4. Nigdy nie otwieraj wiadomości i dołączonych do nich załączników nieznanego pochodzenia. Otwarcie takiego załącznika, będącego np. rzekomą fakturą do transakcji, skutkuje często zainfekowaniem komputera złośliwym oprogramowaniem.

Zabezpieczenia # 5

5. Komputer lub telefon komórkowy, z którego logujesz się do banku powinien mieć zainstalowany program antywirusowy, który musi być na bieżąco aktualizowany. Częstym błędem jest wyłączanie wspomnianych modułów w celu redukcji obciążenia systemu.

Zabezpieczenia # 6

6. Nigdy nie używaj wyszukiwarek internetowych do znalezienia strony swojego banku. Wyszukane w nich linki mogą prowadzić do fałszywych lub zawierających wirusy stron.

Zabezpieczenia # 7

7. Po zalogowaniu się na stronę banku nie odchodź od komputera, a na koniec zawsze pamiętaj o wylogowaniu się z systemu.

Dziękuję za uwagę